

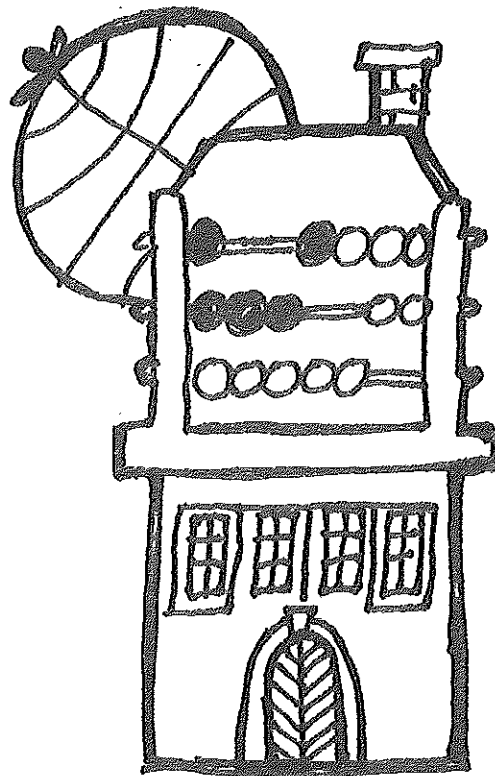

Školní družina při Základní škole Lhenice, okres Prachatice
Školní 284, 384 02 Lhenice

Školní vzdělávací program

školní družiny

při Základní škole Lhenice, okres Prachatice

Základní škola Lhenice

Obsah

1. Obecná charakteristika školní družiny	3
2. Identifikační údaje školní družiny	3
3. Charakteristika vzdělávacího programu školní družiny	4
Konkrétní cíle vzdělávání	4
Klíčové kompetence	4
Formy a obsah činností ve školní družině	4
Metody a formy práce	5
Požadavky pro volný čas	6
4. Organizační podmínky ŠD	6
5. Podmínky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky mimořádně nadané	6
6. Provozní podmínky ŠD	7
7. Časový plán	7
8. Ekonomické podmínky	7
9. Materiální podmínky	8
10. Personální podmínky	8
11. Bezpečnost a ochrana zdraví	8
12. Vzdělávání ve školní družině	8
Člověk a jeho svět	8
Umění a kultura	10
Člověk a svět práce	10
13. Dokumentace	10

1. Obecná charakteristika školní družiny

Obecná ustanovení

Školní družina se ve své činnosti řídí zejména vyhláškou č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání, zákonem o státní správě a samosprávě, rozhodnutím zřizovatele a směrnicemi školy.

Určuje pravidla provozu, která jsou podrobně uvedena ve Vnitřním řádu školní družiny, stanoví režim ŠD, je závazný pro pedagogické pracovníky a má informativní funkci pro zákonné zástupce. Prokazatelné seznámení zákonných zástupců s tímto řádem provede vychovatelka ŠD při zápisu dětí do ŠD.

Poslání školní družiny

Školní družina slouží jako výchovně – vzdělávací zařízení. Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků, částečně také dohledu nad žáky.

2. Identifikační údaje školní družiny

Adresa:

Školní družina při Základní škole Lhenice, okres Prachatice
Školní 284, 384 02 Lhenice

Kontaktní údaje ŠD:

tel.: 388 321 880

Bc. Monika Stehlíková, DiS.: m.stehlikova@zslhenice.cz

Zřizovatel ŠD:

Městys Lhenice

Školní 124, 384 02 Lhenice

3. Charakteristika vzdělávacího programu školní družiny

Konkrétní cíle vzdělávání

1. Rozvoj osobnosti dítěte, jeho učení a poznávání, sociální a mravní hodnoty.
2. Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost, zásada demokracie a právního státu, základních lidských práv a svobod, odpovědnost a smysl pro sociální soudržnost.
3. Utváření vědomí národní a státní příslušnosti, tolerance, ohleduplnost, respekt k jinému názoru, jiné národnosti...
4. Poznání světových a evropských kulturních tradic.
5. Naučit se rozlišovat čas práce, čas odpočinku a relaxace, umět smysluplně využít volný čas.
6. Získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně, zásady bezpečnosti a ochrana zdraví.

Klíčové kompetence

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské a pracovní kompetence.

1. Kompetence k učení – žák se učí s chutí, získané vědomosti a dovednosti uplatňuje v praxi, vyhledává informace z různých zdrojů, klade si otázky, hledá na ně odpovědi, umí zhodnotit své výkony a prezentuje výsledky své práce.
2. Kompetence k řešení problémů – započaté činnosti dokončuje, rozlišuje správná a chybná řešení a hledá nová, promýšlí a plánuje řešení problému, uvědomuje si zodpovědnost.
3. Kompetence komunikativní – souvislými větami formuluje myšlenky, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, vyjadřuje své pocity řečí, gestem, mimikou, rozvíjí slovní zásobu.
4. Kompetence sociální a interpersonální – samostatně se rozhoduje, je odpovědný za své chování, rozpozná vhodné a nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit, ve skupině spolupracuje, je schopen respektovat jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.
5. Kompetence občanské – uvědomuje si svá práva a povinnosti, dbá o své zdraví a bezpečí, chová se zodpovědně k sobě i ostatním, odhaduje rizika svých nápadů, učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit.
6. Kompetence pracovní – využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech, používá bezpečně a účinně materiály, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky.

Formy a obsah činností ve školní družině

Vyhláška č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání ve znění pozdějších úprav stanovuje náplň práce školní družiny, jsou to zejména tyto činnosti:

Pravidelná činnost – vychází z týdenní skladby zaměstnání.

Příležitostné akce – nejsou zahrnuty do týdenní skladby zaměstnání (slavnosti, výlety).

Spontánní aktivity – průběžné činnosti – klidové akce po obědě nebo ke konci provozní doby.

Odpočinkové činnosti – jedná se o činnosti klidové, ale i odpočinek aktivní – kompenzuje jednostrannou zátěž během škol, vyučování.

Příprava na vyučování - Příprava na vyučování zahrnuje okruh činností související s plněním školních povinností, není to však povinná činnost ŠD. Může jít o vypracovávání domácích úkolů (pouze se souhlasem rodičů, nikoliv před 15. hodinou, vychovatelka žákům úkoly neopravuje), nebo zábavné procvičování učiva formou didaktických her (včetně řešení problémů), ověřování a upevňování školních poznatků v praxi při vycházkách, exkurzích a dalších činnostech; získávání dalších doplňujících poznatků při průběžné činnosti ŠD (např. vycházky, poslechové činnosti, práce s knihou a časopisy).

Metody a formy práce

Metody – cesty k dosažení výchovně-vzdělávacích cílů

- slovní (monologické, dialogické, práce s knihou)
- názorně-demonstrační (pozorování, předvádění, obrázky, projekce)
- praktické (pracovní a pohybové dovednosti, grafické a výtvarné činnosti, pracovní činnosti)

Pravidelné, příležitostné a spontánní činnosti obsahují následné metody a formy práce:

- Odpočinek na koberci – poslech audionahrávek, pohádek s hudbou, volné rozhovory
- Stolní a společenské hry
- Námětové hry a činnosti, podporující tvořivost, představivost a fantazii
- Spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- Hudebně pohybové hry
- Smyslové hry, činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti
- Činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- Tvořivé a konstruktivní hry podle výběru dětí
- Vyprávění, předčítání, společná četba – využití knih z knihovny městyse a knih, které si děti přinesou z domova
- Individuální i skupinové rozhovory o dětských problémech a zážitcích, společné diskuse
- Práce s dětskými časopisy, prohlížení alb, sbírek – individuální i ve skupinách
- Klidná zaměstnání – hry s pexesy, puzzle...
- Volné kreslení a modelování, omalovánky
- Hádanky. Testy, hlavolamy, kvízy
- Sledování pohádek a příběhů ovlivňující citový život dítěte
- Zdravotně zaměřené činnosti – vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechové a relaxační cvičení
- Vycházky, výlety, výstavy

- Práce s mapou, atlasem
- Besídky, vystoupení
- Vědomostní soutěže
- Komunitní kruh, diskuse

Požadavky pro volný čas

Požadavek dobrovolnosti – děti vykonávají danou činnost dobrovolně na základě vzbuzeného zájmu a motivace, veškeré činnosti jsou přiměřené věku dětí a jejich momentálnímu stavu.

Požadavek pedagogického ovlivňování volného času – vychovatelka motivuje k činnosti.

Požadavek zájmovosti a zajímavosti – činnosti jsou pro děti atraktivní, snaha používat jiné náměty než ty, které znají ze školy.

Požadavek aktivity – činnosti volit tak, aby v nich mohly být přiměřeně úspěšné všechny děti.

Požadavek citovosti a citlivosti – všechny činnosti by měly přinášet dětem kladné emoce, a to nejen z činnosti samé a následného ocenění, ale také radost z objevování či překonávání překážek.

Požadavek seberealizace – činností (jejímž produktem je radost) dítě nachází a objevuje samo sebe, zvláště, je-li kladně ohodnoceno, a prostřednictvím činnosti v ŠD si vytváří žádoucí sociální kontakty.

4. Organizační podmínky ŠD

Do ŠD jsou přijímáni žáci 1. – 5. ročníku ZŠ Lhenice na základě písemné přihlášky.

Oddělení se naplňují nejvýše do počtu 30 žáků. O zařazení žáků do školní družiny rozhoduje ředitelka školy podle předem daných kritérií.

Organizační podmínky ŠD jsou podrobně rozpracovány ve „Vnitřním řádu školní družiny“ (Přijímání do školní družiny; Přihlašování a odhlašování; Příspěvek na částečnou úhradu nákladů ŠD; Docházka do ŠD).

5. Podmínky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky mimořádně nadané

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracují vychovatelky školní družiny úzce se školou, především při stanovení vhodných forem integrace a forem práce. Jsou seznámeny se závěry odborného posudku žáka vydaného školským poradenským zařízením. Taktéž probíhá intenzivní spolupráce se zákonnými zástupci žáků se zdravotním znevýhodněním. Je zohledněno přiměřené zatížení v případě pohybových aktivit, vycházek. Třídní učitelé a zákonní zástupci jsou povinni informovat o všech změnách zdravotního stavu dítěte.

Dle aktuálních možností a podmínek školy lze při výchovných činnostech ve školní družině rozvíjet talent mimořádně nadaných žáků (zadávání rozšiřujících a doplňujících úkolů, individuální přístup).

6. Provozní podmínky ŠD

Provoz školní družiny byl zřizovatelem školy schválen takto:

- Školní družina je v provozu ve dnech školního vyučování.
- V době podzimních, jarních a velikonočních prázdnin je provoz ŠD organizován pouze tehdy, pokud se do školní družiny přihlásí alespoň 7 žáků. V případě nízkého počtu přihlášených žáků se provoz ŠD po projednání se zřizovatelem přerušuje.
- Školní družina není v provozu o vánočních a hlavních prázdninách a ve dnech pracovního volna.

7. Časový plán

Ranní provozní doba je od 7:00 - 7:45 hod., odpolední od 11:35 – 16:00 hodin.

7:00 – 7:45 Individuální hry, odpočinek, společenské hry ve skupině

11:35 – 12:00 Oběd, hygiena

12:00 – 13:00 Odpočinková a rekreační činnost, volná činnost a individuální hry

13:00 – 15:00 Řízená činnost zájmová

15:00 – 16:00 Příprava na vyučování (dle přání rodičů), odpočinková činnost, hry

Vyzvedávání dětí ze ŠD 12:45 - 13:00 hodin, 13:45 – 14:00 hodin a 15:00 - 16:00 hodin.

Provozní podmínky a rozvrh činností ŠD jsou podrobně rozpracovány ve „Vnitřním řádu školní družiny“.

8. Ekonomické podmínky

Provoz školní družiny je financován z prostředků zřizovatele. Zájmové vzdělávání je poskytováno za úplaty dle § 11 vyhlášky č.74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání v platném znění.

Výše úplaty činí 100,- Kč měsíčně. Úplata je hrazena ve dvou splátkách po 500,- Kč s touto splatností:

- na 1. pololetí do 30. září
- na 2. pololetí do 28. února

Forma a způsob hrazení úplaty, podmínky pro možnost prominutí úplaty jsou podrobně rozpracovány ve „Vnitřním řádu školní družiny“.

9. Materiální podmínky

Činnost školní družiny probíhá v prostorách přízemí pavilonu U5 (pracovna a herna ŠD, učebna SMART I), školní zahradě a školním dvoře. K pohybovým aktivitám mohou děti využívat také tělocvičnu, víceúčelové hřiště a hřiště MŠ. Školní družině je k dispozici školní cvičná kuchyňka, počítačová učebna, interaktivní tabule a internet.

Prostory školní družiny jsou vybaveny novým nábytkem, televizorem, DVD přehrávačem a dostatkem her a pomůcek. Tyto prostory svým vybavením a uspořádáním odpovídají potřebám dětí mladšího školního věku.

10. Personální podmínky

Zájmové vzdělávání ve školní družině zajišťují vychovatelky, které splňují kvalifikační předpoklady podle §16 zákona 561/2004 Sb., o pedagogických pracovnících.

Vychovatelky se dále vzdělávají, buď formou samostudia, nebo v organizovaných formách dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

11. Bezpečnost a ochrana zdraví

Pro činnost ŠD platí stejná ustanovení o BOZ jako ve školním řádu, pokud ŠD pro svoji činnost využívá odborné učebny (např. tělocvična, cvičná kuchyňka, dílna, ...), řídí se příslušnými řády pro tyto učebny. Při pobytu ŠD na hřišti MŠ žáci dodržují řád tohoto hřiště a důsledně dbají pokynů vychovatelky. Žáci přihlášení do ŠD jsou poučeni o BOZ a záznam o poučení je uveden v třídní knize oddělení.

Všichni zaměstnanci školy jsou při vzdělávání a během souvisejícího provozu školy povinni přihlížet k základním fyziologickým potřebám dětí a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování, poskytovat jim nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.

12. Vzdělávání ve školní družině

Člověk a jeho svět

A) Místo kde žijeme

- *Domov*: okruh rodiny a jejich členů, zdravé prostředí v rodině, spolupráce s rodinou
- *Městyse*: seznamování s historií a současností našeho městyse, orientace v plánu městyse, důležité instituce (úřad městyse, pošta, škola, knihovna, zdravotní středisko...), vyhledávání informací
- *Naše vlast*: Praha – hl. město, ostatní významná města ČR, státní svátky, pojem vlastenectví

- *Škola*: školní režim, orientace ve škole, vytváření kladného vztahu ke škole, bezpečná cesta do školy, dopravní značky.

B) Lidé kolem nás

- osvojování zásad slušného chování, tolerance, úcta
- schopnost naslouchat, stolování, osobní hygiena
- pomoc druhému, obhajování vlastního názoru a přijímání názoru druhých, společná hra a práce v kolektivu, charakterové vlastnosti
- zdůrazňujeme důležitost jednotlivých povolání a jejich propojení, tematické hry

C) Lidé a čas

- vytvářet správný režim dne a dodržovat ho
- pohodová atmosféra družiny
- jak využívat správně svůj volný čas
- znát roční období a umět je charakterizovat (rok, měsíc, týden)
- vánoční zvyky a tradice, výzdoba ŠD, poslech a zpěv vánočních koled, velikonoční zvyky, zdobení vajíček
- státní svátky a významné dny
- co víš o svém městě
- bydlení dříve a dnes
- jak se mění lidé, věci, budovy, město, moderní technika, řemeslo, lidové zvyky, pohádky

D) Rozmanitost přírody

- poznávání živé a neživé přírody
- ochrana přírody, proměny přírody (výtvarné či jiné zpracování poznatků), roční období
- ohleduplné chování k přírodě
- činnost člověka v přírodě (pozitivní, negativní)
- likvidace odpadů – třídění odpadů
- práce s atlasem, encyklopediemi, práce s přírodním materiálem

E) Člověk a jeho zdraví

- dodržovat základní hygienické návyky
- výchova k odpovědnosti za svou osobu a své zdraví
- výchova ke správným stravovacím návykům
- posilovat tělesnou zdatnost
- předcházet úrazům
- znát základní pravidla účastníků silničního provozu
- znalost důležitých telefonních čísel – nácvik telefonického volání tísňových linek
- nácvik jednoduchého ošetření poranění

Umění a kultura

- pěstování zájmu o hudbu, smysl pro rytmus, paměť
- reagovat pohybem na hudbu
- rozvíjet správnou výslovnost
- pěstovat estetické cítění a představivost, rozvíjet fantazii
- vytvářet vztah k uměleckým dílům
- malujeme, kreslíme, tvoříme koláže, pracujeme ve skupinách
- lidové zvyky, tradice
- tvořivé hry se stavebnicemi
- návštěva knihovny, pracujeme s počítačem

Člověk a svět práce

- rozvíjet zručnost, představivost, fantazii
- seznámit děti s různými pracovními technikami
- dodržovat základy hygieny a bezpečnosti práce
- práce s papírem, textiliemi, přírodninami, modelínou, pracujeme ve skupinách
- lidové zvyky, tradice – vyrábíme drobné dárky

13. Dokumentace

Ve školní družině je vedena tato dokumentace:

- třídní kniha - přehled výchovně vzdělávací práce,
- docházkový sešit,
- zápisové lístky pro žáky, kteří jsou přihlášení k pravidelné docházce,
- týdenní, měsíční a celoroční plán činnosti.

Ve Lhenicích 28. 4. 2016

ZÁKLADNÍ ŠKOLA
384 02 L H E N I C E
okres Prachatice 1

Trnková

Mgr. Vladimíra Trnková
ředitelka školy